

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΞΟΠΛΑΣΜΩΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πως μολύνεται συχνότερα ο άνθρωπος από τοξοπλάσμωση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με την κατανάλωση ωμού η ατελούς ψημένου κρέατος μηρυκαστικών χοίρου κ.α.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πως μολύνεται συχνότερα η γάτα από τοξοπλάσμωση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με την κατανάλωση ποντικών, ερπετών κ.α.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιος είναι ο ρόλος της γάτας στην τοξοπλάσμωση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το παράσιτο (*Toxoplasma gondii*) πολλαπλασιάζεται στα κυτταρα

του εντέρου της γάτας και αποβάλλεται με τα κόπρανα της στο εξωτερικό περιβάλλον συνολικά για 2-20 ημέρες σε ολόκληρη την ζωή της.

Επίσης το παράσιτο πολλαπλασιάζεται μέσα στους ιστούς της γάτας, όπου παραμένει ζωντανό για ολόκληρη τη ζωή της γάτας και προφυλάσσει το ζώο από νέες μολύνσεις (ανοσία τύπου προάσπιση).

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η γάτα μπορεί να μολύνει άμεσα τον άνθρωπο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: ΟΧΙ (εκτός αν το κρέας της καταναλωθεί ωμό η ατελώς ψημένο από τον άνθρωπο!).

ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχει λόγος να απομακρύνεται η γάτα από την έγκυο για

να μην μολυνθεί με τοξόπλασμα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: ΟΧΙ. Η γάτα δεν μολύνει άμεσα τον άνθρωπο. Η γάτα διασπείρει με τα κόπρανα της στο περιβάλλον τις αωρες μορφές του παράσιτου οι οποίες πρέπει να παραμείνουν στο περιβάλλον 2-4 ημέρες για να αποκτήσουν μολυσματική ικανότητα για τον άνθρωπο και τα ζώα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Είναι σημαντικό για την δημόσια υγεία στην χώρα μας να ελεγχεται η γάτα μήπως είναι μολυσμένη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όχι. Ο έλεγχος αυτός δεν έχει πρακτική σημασία επειδή:

α) η μολυσμένη γάτα αποκτά ανοσία και έτσι, δεν αποβάλλει αωρες μορφές του

παράσιτου με τα κόπρανα της στο περιβάλλον και
β) στη χώρα μας δεν καταναλώνεται κρέας γάτας

ΕΡΩΤΗΣΗ: Με ποιο τρόπο η έγκυος θα αποφύγει την μόλυνση του εμβρύου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όταν η έγκυος έχει μολυνθεί με το παράσιτο τουλάχιστον 6 μήνες πριν την έναρξη της εγκυμοσύνης αναπτύσσει ανοσία τύπου προάσπιση που προστατεύει το έμβρυο κατά τις αναμολυνσεις με το παράσιτο

(είναι «εμβολιασμένη» με φυσικό εμβόλιο για ολόκληρη την ζωή της).

Όταν όμως η έγκυος δεν είναι μολυσμένη με το παράσιτο πρέπει:

α) να μην «δοκιμάζει» ωμό κιμά

β) να μην καταναλώνει ατελώς ψημένο κρέας

γ) να πλένει σε άφθονη σαπουνάδα τα φρούτα και τα λαχανικά που καταναλώνονται ωμά (φραουλες,μηλα,σταφυλια,τοματες,μαρουλι κ.α.)

δ) να μην χρησιμοποιεί το άπλυτο μαχαίρι με το οποίο τεμάχισε ωμό κρέας μηρυκαστικών, χοίρου, πτηνών κ.α. για το κόψιμο του ψωμιού, της ωμής σαλάτας κ.α.

ε) να μην ετοιμάζει την ωμή σαλάτα στην επιφάνεια που τεμάχισε το ωμό κρέας μηρυκαστικών, χοίρου, πτηνών κ.α.

στ) να πλένει τα χέρια της πριν το φαγητό

ζ) να χρησιμοποιεί γάντια μιας χρήσης όταν απομακρύνει τα κόπρανα της γάτας ή καθαρίζει το δοχείο της γάτας με την άμμο καθημερινά ή έως δυο ημερες

μετά την αποβολή τους (έως δυο ημέρες δεν υπάρχει κίνδυνος) ή όταν ασχολείται με τις γλάστρες του κήπου κ.α. (πιθανή παρουσία στο χώμα ωριμων ωοκυστεων του παράσιτου).

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πως ενεργεί το ενημερωμένο άτομο στη χώρα μας στο θέμα της τοξοπλάσμωσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το ενημερωμένο άτομο

α) γνωρίζει ότι στην χώρα μας είναι μολυσμένα με το παράσιτο το 50% των βοοειδών και το 25% των αιγοπροβάτων και ότι η μόλυνση του ανθρώπου γίνεται κυρίως με την κατανάλωση μισοψημένης μπριζόλας, ωμού κιμά, ωμού χωριάτικου λουκάνικου κ.α. και σπανιότερα με την κατανάλωση άπλυτων ή ατελώς πλυμένων ωμών λαχανικών και φρούτων.

β) δεν αποπροσανατολίζεται με την ενοχοποίηση της γάτας και δεν αποφεύγει την γάτα ή άλλα ζώα και

γ) ζητά από τον οφθαλμίατρο του να ελέγξει τον βυθό των οφθαλμών για πιθανή παρουσία αλλοιώσεων στον αμφιβληστροειδή χιτώνα (βυθοσκόπηση). Σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος πρέπει να ακολουθείται αντιτοξοπλάσμικη αγωγή κάθε φορά που στο μέλλον θα χρειαστεί το μολυσμένο άτομο να χρησιμοποιήσει κορτιζόνη (ακόμα και με μορφή κολλυρίου) ή άλλα ανοσοκατασταλτικά φάρμακα για να προληφθεί η αναζωπύρωση του παράσιτου (κίνδυνος απώλειας της όρασης.)

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Σ.Θ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛ